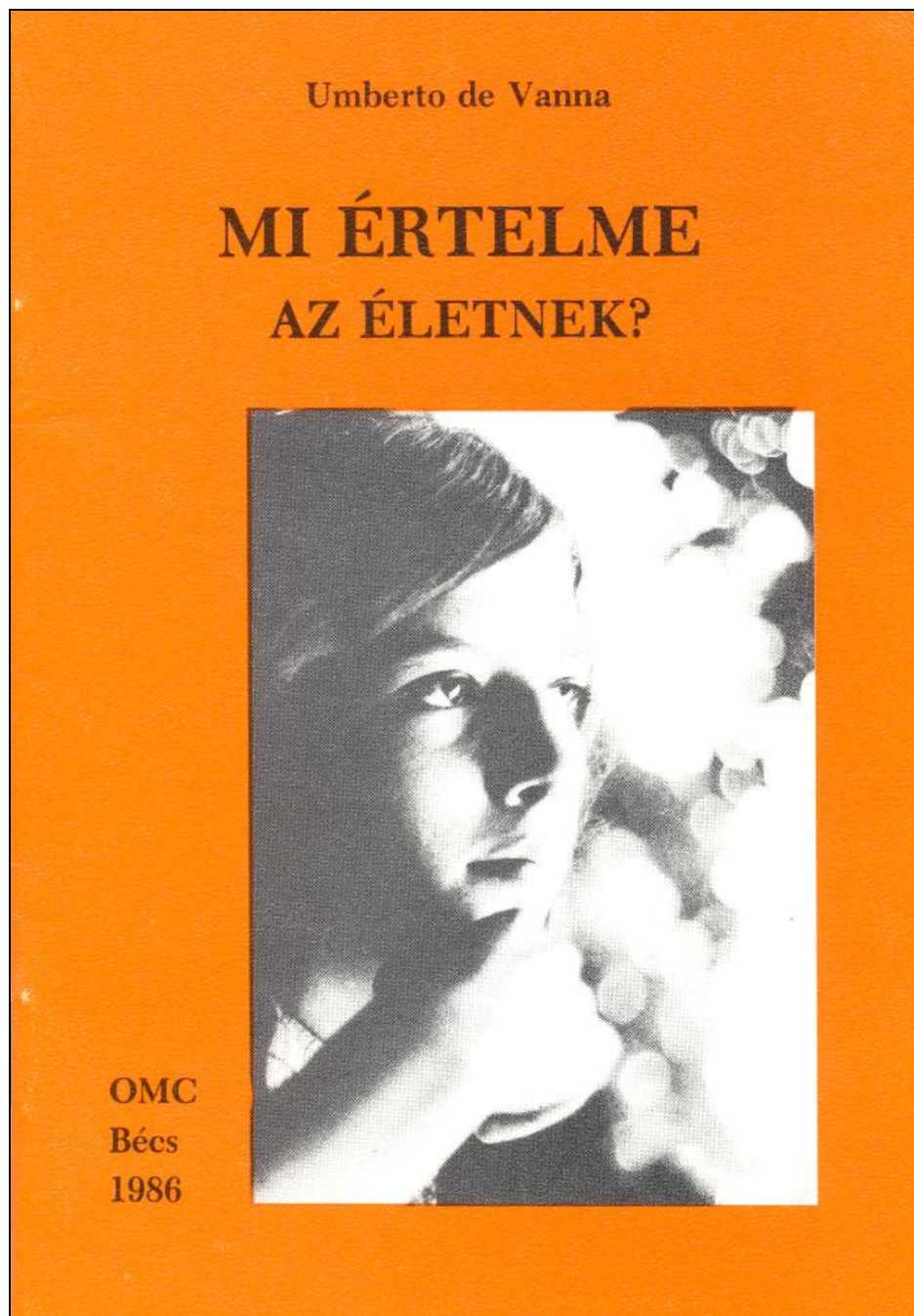


## Umberto de Vanna Mi értelme az életnek?

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)  
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért  
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.



# Impresszum

**Umberto de Vanna**  
**Mi értelme az életnek?**

Egyházi jóváhagyással

A mű eredeti címe és kiadója: Umberto de Vanna, La voglia di diventare qualcuno (Dossier Adolescenti Nr. 2), Elle Di Ci, Torino, 1981.

Fordította: Marietta Falchetto

---

## **A könyv elektronikus változata**

Ez a publikáció az azonos című könyv elektronikus változata. A könyv 1986-ban jelent meg az Opus Mystici Corporis kiadásában. Az elektronikus változat Valentiny Géza prelátus úr, az Opus Mystici Corporis vezetője, engedélyével készült. A könyvet lelkipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog az Opus Mystici Corporisé.

## Tartalomjegyzék

Impresszum .....	2
Tartalomjegyzék .....	3
I. rész: Tények – Kezdedben a jövő .....	4
Van értelme az életnek? .....	4
Beszéld meg barátaiddal .....	5
II. rész: Összehasonlítás – Sodródó élet .....	6
A jelen vonzása .....	6
Kispolgári eszmények .....	7
A jelen nem elég senkinek .....	7
Beszéld meg barátaiddal .....	8
A káprázat vására .....	9
Teljes gázzal előre! .....	9
Te dönthetsz! .....	12
Beszéld meg barátaiddal .....	12
III. rész: A választás – Dönts te az életedről .....	14
Valós célok vonzásában .....	14
Jézus: Isten terve az emberről .....	15
Jézus útja .....	16
Fölfedeztem a lelkemet Párizsban .....	18
Beszéld meg barátaiddal .....	19

## I. rész: Tények – Kezedben a jövő

### Van értelme az életnek?

► „Egyes kérdések néha eszembe jutnak, egyre visszatérnek. Mindig ugyanazok: a létre vonatkozó kérdőjelek. Miért élek, mik az eszményképeim, miben hiszek? Ezek a kérdések választ követelnek és arra kényszerítenek, hogy kilépjek önmagamból. Elrabolják álmaimat.” (Gianni)

Kétségtelen. Még akik köztetek kevésbé problémázók, még a szórakozottabbak is, néhány pillanatra érezték már az élet súlyát, félelmet és ellenkezést.

► Voltak, akik vállat vontak és másra kezdtek gondolni; voltak, akik elvesztek gondoljaik labirintusában, és válasz nélkül maradtak:

*Miért is jönnek a világra magamhoz hasonló élősködők, mi az értelme hiábavaló lehetetlen életünknek? Szeretnék valami életcél találni, de valahányszor azt hiszem, hogy megtaláltam, közbejön mindig valami, ami megakadályozza, hogy emberi módon élhessek.” (Walter)*  
*„Az én életem olyan, mint egy óriási űr, egy nagy semmi. Nem bízom sem önmagamban, sem másokban. Társnőim semmibe vesznek, mert nem tudok érvényesülni. Nem bírom ezt így tovább.” (Rosanna)*

► Mások viszont választ kerestek és megtanultak tisztábban látni. Olyan úton indultak el, amely helyes irányba vezet:

*„Ma reggel, mintha hirtelen megnyílt volna az eszem, és sikerült megértenem életem célját. Heves forrongást érzek magamban, ami idegessé tesz.” (Marcello)*

#### „Szeretnék lenni valaki”

► „Néhány nappal ezelőtt betöltöttem tizenhatodik évemet. Megünnepeltük. Aputól kaptam egy motort a velejáró intelmekkel. De nem örülök neki. Nyugtalan vagyok, és néha elfog valami elkeseredés. Eddig nem tettem semmi igazán fontosat. Nem látom tisztán jövőmet. Nincsenek komoly terveim. Ezért szégyenlem is magam. Csak sötétség van bennem. Hát érdemes élni ebben az összevisszaságban?” (Alberto)

Pszichológusok szerint a serdülőt az önazonosság keresése jellemzi: tisztában van vele, hogy valami módon birtokba kell vennie életét. Tisztábban kell látnia a dolgokat és szabadon elterveznie jövőjét.

*„Szeretnék valaki lenni: vajon sikerülni fog? Ezzel a gondolattal az agyamban ébredtem ma reggel.” (Luca)*

*„Mi az életcélom? Nem tudom, mit feleljek. Nem is akarok komolyan rágondolni. Keresgélek. Szeretném, ha valaki segítene.” (Francesca)*

► Az ember életének egyik szakaszában sem olyan bátor, mint éppen a ti korotokban: elszántak és merészek vagytok, nem féltek ráállni a legnehezebb és legfárasztóbb útra sem, csak hogy elérjétek célotokat.

„Az utóbbi években megterveztem a jövőmet. Amikor gyerek voltam, egyik elképzelésről a másikra váltottam. De most jobban tudatosítom lehetőségeimet; kezdem jobban ismerni önmagamat és észreveszem, hogy biztosabban haladok egy pontosabban meghatározott irányba.” (Michele)

„Jövőre befejezem a képzőt és remélem megkapom a diplomát. De nem akarok kisgyermekeket tanítani, habár szüleim mindig arról álmodoztak, hogy tanítónő leszek. Szeretnék beiratkozni az ápolónőképzőbe. A gondolat, hogy védőnő legyek, már a középiskolában felötlött bennem, amikor egyszer rokkantakat látogattunk. Úgy gondolom, hogy közel leszek az emberekhez, meglátogatom őket otthonukban, harcolni fogok a társadalmi igazságtalanságok ellen.” (Paola)

„Lenne egy bizonyos tervem: a szakközépiskola után mérnöki tanulmányokra akarok beiratkozni. De itthon nem maradok. Dél-Amerikába megyek, hogy valami konkrét munkát végezzek másokért. Paola azt mondta, bolond vagyok. Lehet, hogy igaza van, mert sokat vívodom és nem tudom végérvényesen elhatározni magam.” (Antonio)

## Beszéld meg barátaiddal

1. „Szerintem élni annyit jelent, mint azt csinálni, amit akarok, amihez kedvem és érzékem van.” Ezt egy 25 éves lány mondta. Vitassátok meg közösen.
2. „Az én életfilozófiám: tedd a magad dolgát és hagyd élni másokat!” A maga módján ez a mondat is életcél jelöl. Milyen felnőtt személy alakul ki ebből a fölfogásból?
3. „Nem érdemes jónak lenni: ha túl jó vagy, komolyan se vesznek.” Tényleg hiábavaló dolog jónak lenni? Milyen esetben? Avagy éppen az ellenkezője igaz?

## II. rész: Összehasonlítás – Sodródó élet

### A jelen vonzása

► Életek fontos szükséglete, hogy egy bizonyos terv szerint éljete és aszerint tervezzék a jövőt. Ez a célkitűzés nap mint nap ütközik a csak a jelennek élő, szórakozni akaró kedvetekkel, bizonytalanságaitokkal és benső félelmeikkel. Szeretnék kevésbé komolyan venni a dolgokat. Vannak pillanatok, amelyekben legszívesebben kihagynátok a serdülés éveit, de még gyakrabban kívánjátok, hogy hagyjanak benneteket nyugodtan élni, hogy lehetőleg minél tovább tartsanak pont ezek az évek.

*„Élni szeretnék, boldog, de szomorú is lenni. Talán valaki szeszélyesnek tart, én pedig azt hiszem, csak fiatal vagyok. Föllázadok az előítéletek és megszokások ellen. Így élem életemet, ránevetve a napokra. Ha a felnőtté-válás azt jelenti, hogy érzéketlenebbé leszek, akkor inkább maradok, ahogy vagyok.” (Tiziana)*

► A feszültség a jelen és jövő között, a kívánságok, vágyak, eszményképek és a mindennapi élet között sok lelki válságot és problémát okoznak az egymással való érintkezés terén. Ennek legszembetűnőbb következménye éppen a felnőttek világával való szakítás.

*„De mi az bennünk, ami megijeszti a felnőtteket? Életkedvünk, boldogságvágyunk, fegyelmetlenségünk? Néha az az érzésem, bojkottálni akarnak bennünket, mintha másmilyeneknek szeretnének látni, mint amilyenek vagyunk.” (Patricia)*

A felnőttek tényleg felületesnek, közömbösnek, érzéketlennek tartanak benneteket. Azt mondják, nevetlenek és szemtelenek vagytok, nincs bennetek kötelességtudás. Teljes meggyőződéssel írják alá, amit évezredekkel ezelőtt Szókratész írt a fiatalokról: „A mi ifjúságunk szereti a luxust, rosszul van nevelve, kineveti feletteseit, nem áll föl a vének előtt.” A fiatalságot egyébként minden időben keményen ítélték meg. Egy babiloni cseréptáblán, amely Kr. e. 2000-ből származik ez olvasható: „Ezek a fiatalok romlott szívűek, gonoszok és lusták, nem fogják tudni előbbre vinni kultúránkat.”

► Mindezt mintha alátámasztaná újabban a statisztika. Egy folyóiratban megjelent tanulmány szerint a fiatalokat általában ezek a vonások jellemzik:

- elégedetlenek, de nincsenek eszményképeik;
- céltalanok, nem tudják milyen irányba tereljék életüket, nem találják meg szerepüket a társadalomban;
- türelmetlenül akarnak tapasztalatokat szerezni, de nem az értékes tapasztalatokat keresik; érdeklődési területük a motorkerékpár, diszkó, barátokkal való találkozás, párválasztás. Viszont hallani sem akarnak komoly dolgokról, nagyvonalú életcélokról.

Íme néhány kijelentés, amelyek egy iskolai öszejjövetelen hangzottak el:

*„Kit érdekel ez az ostoba előadás a terrorizmusról?! Beszéljünk inkább saját nehézségeinkről!”*

*„Hagyjunk már föl azzal, hogy más demokráciák érdekében fölvonulásokat és gyűléseket rendezünk. Gondoljunk magunkra és saját jogainkra.”*

„Nem érdekelnek a társadalmi kérdések. Inkább barátaim körében vagyok. Ez az én fölfogásom. Amikor egy fillér sem volt a zsebemben, senki sem segített rajtam, így engem sem érdekelnek mások.”

## Kispolgári eszmények

► Tervek, jövő, eszményképek! Eltűnőben vannak talán ezek a szavak a fiatalság szótárából? Tény, hogy van, aki komolyan így gondolja: csak a jelen és az egyéni tapasztalat számít.

„Nem tudom, mi az élet értelme. Csak a mának élek. Reggel fölkelek, elvégzem a szokott dolgokat. Egyelőre semmi tervem sincsen. Megtanítottak a pillanatnak élni, tehát így élek.” (Piergiorgio)

„Mindig azt mondom: Olyan rövid az élet, igyekszem a legjobbat kihúzni belőle. Ne vedd el tőlem ezt, ne prédikálj nekem.” (Lory)

„Semmi az élet, jól van úgy, ahogy van. Ha jól megy minden, hát jó. Ha nem, akkor is csak élni kell. Lehetne jobb is, de nem kérek többet. Önző módon élek, ilyen vagyok magammal és másokkal szemben is. Egyik napról a másikra élek.” (Giuseppe)

► Tudjátok mi az a „partközeli hajózás”? Olyan hajózási mód, amely csak szorosan a partok mellett, távol a mély tengertől, megszokott révek között közlekedik; tökéletes képe ez egyes fiatalok életmódjának.

Ma a fiatalok nem keresik a társadalommal vagy más társadalmi rétegbe tartozókkal való összeütközést; undorodnak a betegektől, félnek attól, hogy szakítsanak a felnőttek világával. Más életmódot, egyéni kultúrát akarnak létesíteni. Nem számít, ha rövid a távlat, kispolgári: nagyon kevésselel megelégszenek.

„Örülök, hogy élek! A szó legszorosabb értelmében. Szeretek élni. Azt mondják nekem: Hát akkor meg vagy elégedve mindazzal, ami körülötted történik? Hát ez nem így van. Szeretnék valami jobb életet, de örülök, hogy egyáltalán a világon vagyok. Hogy élek. Elég már csak az is, ha este barátaimmal vendéglőbe megyek. Már az is boldoggá tesz. Nekem ennyi is elég. Vagy ha együtt rontjuk a levegőt, szórakozunk. Ez az élet. Együtt nevetgélünk. Ez az élet szépsége.” (Raffaele)

„Szórakozz, ne törődj semmivel, éld a magad életét, kissé gondtalanul akár, ne problémázz, hiszen a jövő úgyis tele lesz vele! Járd ki az iskolát, tedd, amit tenni kell, szombatoként menj el szórakozni, vasárnap szintén! Szórakozol, aztán hazamész a motorodon. Van egy szép motorod, van egy csajod: ez az élvezet. Ne akarj más lenni, mint a többiek!” (Carlo)

## A jelen nem elég senkinek

► A vágy, hogy belemerülj a pillanatba, nem mindig és szükségszerűen lelkiismeretlenség vagy éretlenség gyümölcse. Nem is mindig önző életfölfogás megnyilatkozása. Lehet a bölcsesség szomjazásának jele vagy a sok csalódás eredménye. Néha túl szembetűnő a különbség a jelen és az eszménykép között, túl nehéz a felnőttek és a társadalom ellen harcolni, hogy valami jobb legyen.

Visszont, ha beletörődünk a jelenbe, azzal elutasítjuk saját tehetségeink teljes kifejlesztését, vagy legalábbis eltereljük gondolatainkat arról, hogy mennyire fontos egész életünkre az, amit ma teszünk.

„Minden összekeveredik bennem: ellentétek és összevisszaság, öröm és bánat, félelem és bátorság és annyi szorongás van bennem! Az élet folyik megszokott módon, aztán egyszerre észreveszed, hogy futsz, szaladsz megállás nélkül, mert megállni azt jelentené, hogy gondolkodnod kell és belátnod: mindent elhibáztál.” (Giovanna)

### Itt és most kell megvalósítanunk magunkat.

► Ha nem is érezzük mindig ezeket a drámai pillanatokot, megengedhetjük tényleg magunknak, hogy néhány aprósággal kielégítsük pillanatnyi vágyainkat? Így állandóan csak váránk valamire, ami egy kis szint hoz a mindennapok szürkeségébe.

„Nemrég jöttem rá, hogy egész létem egyetlen nagy várakozás valamire. Reggel elmegyek az iskolába és várom, hogy egy óra legyen; hét közben mást sem teszek, mint a vasárnapra várok. És mindezt évente ötvenkétszer: tanév közben a szünetről és a nyárról álmodozom.” (Piero)

Minden serdülőnek szüksége van arra, hogy létét értelmesen igazolni tudja, hogy találjon magának egy mini-programot, ami már most betölti és kielégíti.

„Elég szerencsétlen életet élek! Sok mindent nem tehetek: nem engednek el hazulról, szinte beszélni sem hagynak. Azt mondják: majd nemsoká úgyis a magad életét élheted és élvezheted a szabadságodat. Ne siess, nőj még egy kicsit. Hát nem értik meg, hogy én ma akarok boldog lenni és nem holnap?” (Luigi)

► Azt viszont tényleg nem lehet: most csak a pillanatnak élni és ölbetett kézzel várni a jövőtől valamit. Felnőtt korunkban mindannyian csak azzá leszünk, amit ma eltervezünk magunknak.

Tehát úgy kell élnünk, hogy mindkét távot átfogjuk: *a jelent*, amelynek minden pillanatát, szomorút-boldogot, minden elkerülhetetlen fordulatával együtt tudatosan megéljük: *a jövőt*, azzal a tudattal, hogy ma szabjuk meg irányát.

## Beszéld meg barátaiddal

1. Kik azok az emberek, akikhez leginkább bizalmatok van? Kikhez szeretnétek hasonlítani? Neveztetek meg néhányat kisebb és nagyobb személyiségek közül, akiket ismertek!
2. Mit érhettek el jelenlegi tanulmányaitokkal? Mit gondoltok, mi lesz a foglalkozásotok? Miért éppen ezt határoztátok el?
3. Mit kellene tennie egy serdülőnek, hogy megmutassa, mennyire komolyan érdekli az élet céljáról szóló beszélgetés?
4. A csönd és az ima nagy segítség lehet az élet értelmének megtalálásában. Volt már ilyesféle tapasztalatotok? Mi más segíthet a nagy kérdés megválaszolásához: „Miért élek ezen a világon?”
5. Sport, motorbicikli és zene mellett sok fiatal másra sem tud gondolni, vagy el is utasítja a komoly dologokról való gondolkozást. Helyesnek találjátok, hogy egy fiú, egy lány sohase kérdezze, van-e értelme annak amit tesz? Milyen veszélybe fut?



## A káprázat vására

► Nézzünk körül: az emberek, akik körülöttünk élnek szintén azon igyekeznek, hogy elérjék életük célját. Vagy boldog és megelégedett, „befutott” emberekről van szó, vagy elesett, csalódott, elkeseredett ismerősökről.

Nem vagyunk egyedül ezen a világon. Akár tetszik, akár nem, mindannyian hatással vagyunk egymásra. Mind saját választásaink, mind másoké formálnak bennünket.

Az élet olyan, mint egy nagy folyó, amely ezer forrásból táplálkozik. Megmutatjuk másoknak életmódunkat, de mások is változtatnak személyiségünkön, befolyásolják életstílusunkat, elhatározásainkat és gondolkodásunkat.

Mindez egyben nagyszerű is, az alapvető testvériség jele az emberek között. De nagy kockázat is, mert szabadságunk megrontója is lehet.

*„Én is, mint sok más fiatal, kétségbeesetten igyekszem saját magammá lenni, de befolyásolnak, közönségessé tesznek, nem tudok olyan lenni, amilyen szeretnék. Sokszor úgy érzem, megfojt a környezetem, de nem ellenkezem, csak tengődöm és mindent eltűnök.”*  
(Tiziana)

► Létezik ezenkívül olyan élet- és gondolkodásmód, olyan életfölfogás, amely kimondottan senkié sem, de elterjedt, anélkül hogy bárki megfogalmazta volna: életmód, amelyet mindnyájan együtt építettünk föl, amely bizonyos módon mindannyiunkat befolyásol. Ezt az életmódot megszabja a közvélemény, a körülmények, amelyek között élünk, és a divatos szellemi áramlatok.

Akik a társadalom ellenzékét képviselik, akik szabadon akarnak élni, azok is, akaratlanul is, átvesznek valamit ebből az életmódból. Ezt hirdetik még a legújabb fogkrémmel is. Szinte észrevétlenül, de határozottan fogyasztásra irányuló, olcsó, kevés kötelezettségű életmódra csalogatnak.

*„Újságok, rádió, TV, ideálisnak föltüntetett életmódot erőszakolnak: énekeseket, híres színészeket, stadionok „hőseit”, közismerten gazdag, befolyásos embereket mutatnak... A könnyű siker imádata ez, mintha ez lenne egy igazán jólsikerült élet célja.”* (Olasz kat.)

► Aki egyéni és szabad életmódra törekszik, annak saját lehetőségei szerint legelőször is figyelembe kell venni ezt a tényt és valóságot, jól ki kell nyitnia szemét, okos életelveket kell kitalálnia arra, hogy fölismerje és leleplezze azokat a csábításokat, amelyek ilyen életmódra készítenek.

## Teljes gázzal előre!

Elemezzük most, hogyan képzelik az életet a fiatalok. Ők is egy külön társadalmi réteget alkotnak; ők is egyforma modellekből táplálkoznak, amelyek egyformává teszik őket, mindegyiküket ugyanarra a választásra készítik: a motorbiciklit, a jeans-nadrágot, a csizma- vagy napszemüveggyártó céget, birtoklási és használati vágyakat illetőleg... Ez is uniformizált, gépesített életstílus, bármennyire is eredetinek és egyéninek képzelik. Figyeljük meg lassított fölvételként, hogyan élnek a mai fiatalok, leplezzük le, valójában mi készíti őket elhatározásaikra, milyen életcél terveznek.

## Először is a ruházatuk

Egy bizonyos módon öltözni szinte szertartásos kötelesség lett, szükséglet, amiről nem tudnak lemondani. Csipkeanyagok, bokán szorított nadrágok, pántok, tornacipők vagy túsarkok... Legjobb, ha az egészsznek kétértelmű árnyalata van és egy kicsit ingerlő. Ez a legutóbbi divat a fiataloknál. Nemsokára más modellek és minták veszik át a sort: nagyon rövid szoknyák vagy bermudák, lógó pulcsik, katonakabátok. Még a „jó gyerekek” is érzékenyek a divatra. Azok is, akik – mindennap könyvekkel a hónuk alatt – átlagosan öltözködnek. Vasárnap ők is megőrülnek és külön jelmezt öltenek.

## A diszkó és a zene világa

Ezrével, tízezrével jönnek össze a rock-fesztiválokon, elöntik a terepet. Fiúk, lányok boldogan lobogtatják belépőjegyeiket, örülnek, hogy ennyien vannak.

*„Amikor összejövünk egy jó énekes előadására, szinte megőrülünk. Ha ott látod, alig két lépésre magadtól kedvenc énekesedet, vele együtt ütöd az őrzítő ritmust, ha lassú, átélt dallamok simogatnak és úgy hajlongunk együtt, mintha mindenkit egyetlen titokzatos erő lengetne, igazán a saját világunkban érezzük magunkat. Félelmek és tilalmak nélkül. Az ilyen élmény földül és átformál. Szükségünk van rá, hogy tovább tudjunk élni.” (Margherita)*

Ami a diszkót illeti, ez némelyek számára egyszerűen a gondolatmentes élet temploma lett. És nagyon sokan járnak oda. Fiatalok ezrei New Yorkban, Párizsban és a többi nagyvárosban. De még a kisebb városok külterkein is egyre jobban elterjednek ezek a fiatalok minden korosztályát csalogató helyiségek. Nem igaz viszont, hogy abban a kar- és láblengetésben és az őrzítő ritmusban tényleg megtalálható, amit keresnek.

*„Elég belépni egy diszkóba – írja egy lány az egyik hetilapnak –, máris rájössz, hogy az a fülhasogató zene gesztikuláláson kívül semmiféle kommunikációt nem tesz lehetővé. Maguk a táncok sem alkalmasak barátkozásra. Mindenki a maga egyéni leleménye szerint vonaglik. A diszkó nem arra való, hogy megismerjük és megszeressük egymást, inkább a nemtörődömséget és az unalmat növeli.”*

## Fogyasztási hajszá

Ez is egy életmód – kisebb-nagyobb dolgok birtoklási szükséglete. Irigység azokkal szemben, akiknek több van, mint nekünk. Azonnal akarunk mindent, ami csak lehetséges, „hatni” akarunk másokra, tapasztalatokat akarunk szerezni, amelyeneket mások nem szereznek.

*„Híres focista szeretnék lenni, vagy szeretnék olyan híres és gazdag lenni, mint a filmsztárok.” (Roberto)*

*„Ha egy kicsit magasabb és soványabb lennék, fotómodell lehetnék. Egyetlen álmom bekerülni a színésznők világába: sok pénz, kellemes élet.” (Carla)*

## A motor

Fiúk számára a motor szabadságot, sebességet, egyéniséget, függetlenséget jelent.

*„A motoron érzed, hogy hatalmad van. Ha teljes sebességgel száguldasz, szinte elfelejtetted a motort. Nyugodtnak és erősnek érzed magad.” (Cesare)*

A fiúk a motorért minden áldozatra képesek; jobban szeretik a hi-fi toronynál, sőt még az autónál is. Sisakkal a fejükön és gázfogantyúval a kezükben az új idők gáncsnélküli lovagjainak érzik magukat.

A motor a lányoknak is tetszik, de itt egészen másról van szó. Azt lehetne mondani, egyeseknél az emancipáció jelképe lett.

### Szabad szerelem

Néhány serdülő erőlteti a szerelmet, gátlás és szemérem nélkül.

*„15 éves vagyok és barátaim szerint helyes, szimpatikus és közvetlen. Azt mondják, ritka szerencsém van, de anyám régimódi, és azt szeretné, hogy csak otthon ülnék és kézimunkáznék. Persze nem vagyok bolond. És ez még nem minden! Azt szeretné, hogy „jó kislány” lennék és mindenfélétől eltilt. Azt akarja, hogy csak „jólnevelt” körökben forogjak. De én azokkal járok, akikkel akarok. Most két hónapja járok egy fiúval és már övé is voltam. Azt mondja, vigyáznunk kellene, de nem tudom, hogyan. Tény az, hogy nem tudom türtöztetni magam.” (Milena)*

*„Már az első gimiben kezdtem járni lányokkal. Sokkal ismerkedtem meg és sokkal hetyegtem. Tudom, hogy ez nem helyes, de erősebb, mint én. Nincs elég akaraterőm – de mellel kedvem se –, hogy abbahagyjam. Mindenesetre rögtön megmondom nekik, nehogy ártsák magukat, és aztán nehezteljenek rám, ha majd abbamarad a dolog.” (Cristian)*

### Durva élet

Társadalmunkban sok fiatal hamar megtanulja az érvényesülést. Az erőszak világában könyökkel törnek utat. Már egészen kicsi korukban megtanulják, hogy ha élni akarnak, meg kell birkózniuk másokkal, mindig vetélytársnak kell tekinteni mindenkit, le kell győzni minden gyöngeséget és kisebbségi érzetet.

A lányok leginkább közönséges szavakkal és durva viselkedéssel támadnak, hogy kiküszöböljék a vetélytársakat; a fiúk ököllel védekeznek és féktelenül, aránytalanul hevesen reagálnak, ha bosszút akarnak állni.

Sok fiatal abban a meggyőződésben nő föl, hogy a világ a ravaszaké, és másokat kell letiporniuk, ha helyet akarnak szorítani maguknak.

*„Hát érdemes kedvesnek és becsületesnek lenni, amikor a többiek csak azt mondják rá: nézd, milyen anyámasszony katonája?” (Carlo)*

Ezek számára a főparancs tehát: „keménnyé lenni”. Nincs barátság vagy szimpátia, ami ennek gátat tudna vetni. A többiek ugyanis csak azt keresik, hogy tudnának legyőzni, fölülmúlni téged.

*„Egy ideig azt hittem, meg tudom váltani a világot, de most már nem hiszem. Nem tetszenek az emberek, nem szeretem felebarátomat. Minderre keserű leckékkel tanított meg az élet. Valahányszor hittem a szerelemben és a barátságban, mindig csak súlyos sebeket kaptam. Ez nem elképzelés, hanem a borzasztóan szomorú valóság.”* Ezt Marlon Brando írta, egy volt serdülő, aki még ma is úgy gondolkozik, mint sokan közülük.

## Te dönthetsz!

► A vasárnapi sportműsorban a meccs legérdekesebb pillanatait, a legszebb mozzanatokot lassított fölvétellel mutatják. Ugyanezt tettük a fiatalok világának bemutatásával is. Igyekeztünk velük együtt összerakni a képet, hogy megismerjük cselekvésmódjukat, fölfedezzük, mi vezet és befolyásolja őket. Természetesen nem minden fiatal ilyen. Sőt, ez a típus még csak nem is az, amelyik a legtöbbet számít a társadalomban. De mégis óriási tömeget alkotnak: sokan vannak, szembetűnőek, gondolkodásmódot, viselkedési módot képviselnek. És valószínűleg róluk vesznek példát a legfiatalabbak, akik kritika nélkül csak nagyobbak akarnak lenni.

- Hogyan lehet a fölfogásoknak ebben a tarka vásárában a helyes utat megtalálni, amely érni segít engem?
- Léteznek és fölfedezhetők világunkban a legfontosabb értékek?
- Mikor lehet egy serdülő biztos abban, hogy életmódját nem befolyásolja sem a reklámok özöne, sem mások életmódjának tehetetlen majmolása?
- Van-e recept arra, hogyan lehetek befutott ember? Tisztességes és egyetemes módszer, amit én is, mások is használhatnak?

► Ezekre a kérdésekre füzetünk utolsó részében fogunk választ adni. Egyet azonban rögtön le kell szögezni: mindennek ellenére mindannyian alapvetően szabadok maradunk, képesek arra, hogy minden viselkedési módot megértsünk, megítéljünk, és saját használatunkra a leghelyesebb, legigazibb, legtisztább módot válasszuk, reménykedve és megfeszített érdeklődéssel.

Az ember alapjában véve szabad. Egyetlen kötelessége marad, hogy megszabadítsa magát, és ez csak úgy sikerül, ha tényleg kritikával fogadja mások életmódját, azzal a céllal, hogy sajátmagának önálló életmódot teremtsen.

## Beszéld meg barátaiddal

1. Van-e valaki, aki rátok akarja erőszakolni elképzeléseit, életmódját, aki olyan választásokra készít, amelyek ellenkeznek meggyőződésetekkel? Olyan ember, aki szeret titeket? Segítségtekre lehet, amit akar? Ha esetleg úgy gondoljátok, hogy „védekeznetek” kellene, hogyan tehetnétek?
2. Ki számít legtöbbet, ki határozza meg leginkább a ti köreitekben a viselkedési módokat? (Nevezetek meg néhány híres embert vagy egyesületet, vagy saját körötökből valakit...)
3. Meg lehet-e manapság valóban szabadulni a sajtó és reklámok hatása alól?
4. Próbáljátok meg egy olyan férfi és nő típusát elemezni, aki a mai általános szabályok és divatok szerint él! Hogyan öltözik? Hogyan szórakozik? Kikkel jár össze és hogyan él?
5. Mi a véleményetek a diszkóról? Olyan környezet ez, amely segíti a serdülőket koruknak megfelelően helyesen élni? Hozzásegíti őket ahhoz, hogy boldogabbak és érettebbek legyenek? Segíti őket megtalálni a helyüket a társadalomban?
6. *„Mindene megvan: gyönyörű háza, autója, rengeteg pénze. Mégis azt a benyomást kelti bennem, hogy kétségbeesett és magányos, hogy szüksége lenne valakire, akivel megoszthatná életét.”* Sheila Fairbrother, 55 éves, így jellemezte egyetlen gyermekét, Elton Johnnt, a rock-

zene 35 éves ragyogó csillagát. Diadalmas körútjai után az énekes bezárkózik házába, ahol csak kutyák és macskák vannak körülötte, és elvágja a telefonzsinórt, hogy senki se zavarja. „*Nem tetszik nekem az életmódja*” folytatja panaszkodva az anyja. És ti mit tartotok felőle?

## III. rész: A választás – Dönts te az életedről

### Valós célok vonzásában

► Létezik olyan élelmód, amely tényleg boldoggá tudna tenni? Amely ellen tudna állni az élet viszontagságainak? Hogyan találhatunk rá?

Három súlyos kérdés ez, amelyre az emberiség minden korban választ próbált adni. Nagy filozófusok elméleteket állítottak föl róla, a föld minden népe évszázadokon keresztül különféle elképzelésekkel, politikai és társadalmi formákkal és hittételekkel próbálta megválaszolni.

A Szentírás is, ami egyben Isten üzenete és egy nemzet története, ugyancsak azért íródott, hogy választ adjon ezekre a nagyon fontos kérdésekre: Mi értelme van az életnek? Miért van szenvedés és halál, megpróbáltatás és igazságtalanság?

Végül mi is megpróbálunk olyan életmódot találni, amely alapvetően boldoggá tehetne minket, amely túlélhet minden divathullámot és történelmi fölfordulást.

► Egy valami biztos: a legigazibb életmód nem szükségképp a legelterjedtebb vagy legnépszerűbb. Sőt, nem valószínű, hogy éppen a nagy tömeg, amit a közvélemény leginkább befolyásol, pont az átlag választana magának olyan életmódot, amely boldoggá tesz.

Visszont az is biztos, hogy nem elég egyszerűen szembeszegülni a közönséges, haszonleső életmóddal, hogy máris kiteljesült, pozitív beállítottságú emberek legyünk.

Természetesen már ez is jó kezdet lehet: elutasítani a helytelen fölfogásokat. De csak akkor, ha egyidejűleg értékeesebb életmódot mutathatunk föl helyettük. Hol található hát az igazi, kielégítő életcél?

#### A Szentírás válasza:

#### Olyan életcél, amely Istennel is számol

Ha a Szentírást olvassuk, rádöbbenünk, hogy az életünk értelmének fölismeréséhez vezető út szokatlan és kiszámíthatatlan vágányokon halad. Ha hozzáfogunk valódi életcélunk fölkutatásához, nem maradunk magunkra értelmünkkel és tapasztalatainkkal: „*Maga Isten jön elébe annak az embernek, aki őt becsülettel keresi, hogy vezesse és igaz választ adjon kérdéseire...*” (Olasz katekizmus)

Életünk titka nemcsak a mi kezünkben van. Fedezzük föl önmagunkat és mindannak értelmét, amit teszünk, elfogadva Istent, valóban hallgatva Reá, hiszen életünk az Ő ajándéka, Tőle kaptuk.

„*Istenre nagy tisztelettel és alázattal tekintsünk föl. Csak az az ember, aki fölismeri korlátait, csak az kérdi és követi az élő Isten titokzatos szavát. Csak az ilyen ember találja meg a tudás törvényét, az élet forrását*”. (Olasz katekizmus)

Szabadságot igénylő lények vagyunk: hirdetjük jogunkat rá; szeretünk függetlenek, önmagunk ura lenni. De életünket nem építhetjük föl önmagunkban. Hogy eltervezhessük és megvalósíthassuk, bele kell illeszkednünk egy tervbe, amely sokkal nagyobb nálunk.

Életcélunkat nem csak saját teremtő képzeletünk alkotja meg, el kell fogadnunk, hogy az Isten személyes ajándéka. Másrészt viszont ne mellőzzük életünk megvalósításában saját lehetőségeinket: valósítsuk meg Isten terveit azzal, ami vagyunk, másoktól megkülönböztető tehetségünkkel.

## Jézus: Isten terve az emberről

### A példakép

► De hogyan ismerjük meg teljességében Istennek velünk való tervét? Jézus személyében Isten végérvényesen elénk állította az „ember”-ről alkotott elképzelését. Ezért, aki emberileg helyesen akar élni, nem nélkülözheti Jézust. Ő az igazi példaképünk. Övé a legszabadabb és legsarkítottabb életmód, amely valaha gondolatban és valóságban létezett.

► Néhány évtizeddel ezelőtt még Jézus életfölfogása volt az egyetlen, ami számított. Sőt, volt a múltban több olyan történelmi időszak is, amelyben egész nemzetek társadalmi és politikai összetétele a keresztény életfölfogásra épült.

Nem valószínű, hogy vissza kellene sírnunk ezeket az időket, hisz sok más probléma jár velük, és talán olyan keresztény eszményt valósítottak meg, amely nem követte mindig az evangéliumot.

Manapság viszont az az életmód, amelyet Jézus tár elénk, szinte elvész a végtelenül sok más életmód kínálatai közt, és féltő, hogy nem tudja ismertté tenni magát.

A nagy ideológia-vásáron minden életfölfogás piacot talál magának. Ez a legmesszebbmenő szabadság világának tűnhet, de a valóságban minden életmódot minőségileg lefokoz: nehéz fölismerni, melyik az értékes és melyik nem.

Manapság sokszor azt veszik be, amit a televízió reklámoz az esti adás előtt. De ugye egyetértetek velem, hogy a legújabb mosópor nem lehet az evangélium vetélytársa.

Jézus mintegy 30 év után életét adta azért, hogy tanítása eljusson hozzánk. Azért tette, hogy ezzel szinte rákényszerítsen: vegyük komolyan, könnyelműsködés nélkül fogadjuk el, amit ránk hagyott. Ezért a mai napig senki sem kerülheti el, hogy döntsön ajánlatáról.

### Jézus kihívása

► Aki követi Őt, annak Jézus hallatlan ígéreteket tesz: *„Aki hisz bennem, ha meghalt is, élni fog; s aki él és hisz bennem, nem hal meg örökre.”* (Jn 11,25-26)

*„Aki hittel közeledik hozzám, nem jog éhséget szenvedni; aki bennem bízik, nem fog szomjazni.”* (Jn 6,35)

*„Én vagyok a világ világossága, aki bennem hisz, nem marad sötétségben.”* (Jn 12,46)

De ez még nem minden. Jézus kizárólagossá teszi az általa kínált életmódot. Olyannyira, hogy egyedül ez elfogadható:

*„Aki nincs velem, ellenem van.”* (Mt 12,30)

*„Mindazok, akik előttem jöttek, rablók és gonosztevők...”* (Jn 10,8)

*„Van bírója annak, aki megvet engem és nem fogadja el tanításomat. A tőlem hirdetett ige ítéli el őt...”* (Jn 12,48)

Ha mindez megbotránkoztat vagy megijeszt minket, gondoljunk arra, hogy ugyanez történt azokkal is, akik Palesztina utcáin találkoztak annak idején Jézussal. A hatalmon levők, az írástudók, sőt majdnem az egész zsidó nemzet elképzelte már magának valami módon a várt

Messiást: szabtak már rá egy mintát, olyan vonásokat, amelyek az akkori zsidó nemzet történelmi, felekezeti, kulturális helyzetéből születtek. Izrael nagy embereihez méltó Megváltót vártak, de túlságosan emberileg elképzelt valakit.

Jézus késelem nélkül kiigazította őket: ő fogja megmondani nekik, mi is az élet és hogy kell az embernek helyesen élnie. Aki megbotránkozik és elutasítja személyét és életmódját, az nem érti meg Őt egyáltalán, de még önmagát sem, a saját sorsát sem.

Jézus: Isten emberré lett elképzelése.

*„Nem magamtól mondom, amit mondok: az Atya küldött engem, Ő parancsolta, hogy mondjam, amit mondok. Tudom, hogy küldetésem az örök életre vezet. Mindent, amit mondok, úgy mondom, ahogy az Atya mondta nekem.” (Jn 12,49-50)*

*„Aki énbenem hisz, valóságban az Atyában hisz, aki küldött engem; aki engem lát, az Atyát látja, aki engem küldött.” (Jn 12,44-45)*

Aki azt akarja, hogy sikerüljön élete, annak el kell fogadnia Jézust, mert sorsunk az Övével fonódott egybe.

### **Jézus föltárja előttünk életünk értelmét**

► Isten életünkre tett javaslata tehát maga Jézus. Isten nem tartott hosszú értekezéseket az „élet céljáról”, hanem megismertette Jézuson keresztül velünk azt, aki az Ő Fia és egyúttal egy közülünk.

Jézus története egy valóságos ember története, egy szegény és teljesen szabad emberé. Olyasvalakié, aki jobban szerette az embereket, mint a tárgyakat, aki gorombaságokra megbocsátással felelt; aki szíven viselte az emberek gondjait. Ő az, aki bizonyítja, hogy Isten együttműködik az emberrel annak fölszabadításáért, és életének jó kimenetelt ígér. Halálával és föltámadásával nemcsak azt bizonyította be, hogy képes legyőzni az emberiség legnagyobb ellenségét: a halált, hanem azt is, hogy élete tetszett Istennek; küldetése, amivel az Atya megbízta, tökéletesen teljes volt.

► A föltámadásnak van bizonyos mélyebb értelme is, mert új fényt vet Jézus személyiségére, amely nem pusztán emberi. Életmódja azért nemcsak teljesen eredeti, hanem egyúttal meghatározó jellegű.

### **Jézus útja**

Jézus életét mindannyian ismerjük. Mely mozzanatai mutatják meg számodra legjobban döntéseinek eredetiségét? Mely tettei a legjellemzőbbek életmódjára?

### **Jézus beteljesült életre hív minket**

► Jézus a saját életével mutatta meg, hogy nem szabad megállni szegényes elhatározásoknál, túl szerény és korlátozott terveknél, amelyek távlat nélküliek. Isten tervei alapján merészek lehetünk saját személyiségünk fölépítésében. Jézus fölhatalmaz minket arra, hogy túllépjük határainkat és aggályainkat, hogy ne álljunk meg a látszatoknál, hogy ne torpanjunk meg a nehézségek előtt.

A serdülés éveiben Jézus hívása jókor jön. Ezekben az években sok csalódás érhet benneteket. Mindig a jobbat akarjátok, de olyan korban vagytok, amelyben végérvényes elhatározások még nem lehetségesek: határozatlanok, elégedetlenek, következtelenek vagytok. Ha valami nem úgy megy, ahogy akarjátok, vadul ellenkeztek vagy magatokba



roskadtok. Jézus teljes életre hív, arra, hogy felnőtt, érett egyéniséggé legyetek. Jézus újszerű és radikális döntéseket követel minden embertől. Szavai keményen bírálják azokat, akik kicsinyes, lanyha életet élnek. A fiatalok az élet varázslatos korszaka, amelyben még boldogan és megbánás nélkül nézünk szembe az élettel. Ha most nem hozzuk meg helyesen döntéseinket, akkor talán soha többé nem leszünk képesek rá.

### A feltétlen szeretet ösvénye

► A szeretet Jézus tanításának középpontja és minden döntésének alapvető eleme. A szeretet határozza meg az emberekhez való viszonyát. Olyan szeretet ez, amelynek lényege: barátság, elnézés, megbocsátás, embertársainak készséges elfogadása. Jézus életmódja tehát nem önző, egyénieskedő: úgy alakítja életét, hogy teljesen odaadja magát mások szükségleteiért. Sőt azt állítja, hogy csak akkor válunk igazán önmagunkká, ha képesek vagyunk „bevetni” magunkat másokért.

*„Senki sem sziget. Az élet palántája nem a sivatag magányában nő. Az együttélés másokkal nem tény, amit akár semmibe is vehetünk, vagy egyszerűen megtagadunk. Hozzá tartozik az emberi léthez. Az élet olyan, mint a pókháló: nap mint nap fonalakat szövünk egymáshoz. Ha mások jelenléte ennyire fontos életünkben és növekedésünkben, lehet-e csak önmagunkra gondolva tervet szőni és visszautasítani vagy elfelejteni másokat?” (Olasz katekizmus)*

### Hétköznapijainkra szabott program

► Reményteljes tervek feszülnek benned, amelyeket eltölt az élet megosztásának vágya. Ezeknek a terveknek meg kell találniuk a mindennapi életben is megvalósítási módjukat.

*„Sokan közülünk passzív életet élnek. Vonszolni hagyjuk magunkat másoktól és úgy érezzük, láthatatlan zsinagóga bábok vagyunk. Mindenki egymagában tengődik. Szájunk tele rágógumival, fülünkbe a megszokott rock zene bőmből, így hát csak lazán érintkezünk egymással. Fölpiszkáljuk a motort, hogy gyorsabban száguldjon, de az élet maga elfolyik ujjaink között.” (Massimo)*

*„Az óra és a naptár rabja vagyok. Soha sincs időm, hogy mindent megcsináljak. Hasonlít az életem egy autó száguldásához az autópályán: minden elfut mellettem, de a részletekre nem tudok figyelni.” (Mirella)*

Ilyen a mindennapi élet. Száguld és szinte lélegzetvételre sem hagy időt. Néha nem marad idő gondolkodásra sem, hát még arra, hogy nyugodtan eltervezzük napjainkat. Máskor viszont csak pang az idő gyilkos unalomban, újdonságok és életkedv hiányában.

*„Nem érdemes élni. Minek? Mert utálatos és unalmas az élet. Meg tudjátok nekem mondani, mi szép van az életben? Mi szépség van abban, olyan életet élni, mint az enyém, minden érdekesség nélkül? Üres és haszontalan. Évekkel ezelőtt még azt mondtam magamnak: biztos van valami szerepem ebben a világban. Viszont nap mint nap más nincs, mint tanulás és megint csak tanulás, autóbusszal az iskolába, utána itthon megint csak a megszokott arcokat látom. Soha még csak egy kicsi változatosság sincs. Aztán meg csak nyűgnek ott a kapcsolat barátaimmal és barátnőimmel.” (Lory)*

► Ha Jézus életét választjátok példaképül, ez azt jelenti, hogy a száguldó élet hétköznapijaiban kell az Ő életmódját megvalósítanotok és élnetek.

Néhányan talán azzal ámítják magukat – menekülve a hétköznapoktól –, hogy jobb időkre várnak, jobb alkalmakra, amikor megmutathatják nagyságukat és hősiességüket. Csakhogy ezek az alkalmak nem érkeznek el soha. Nincs, ami csálókább és veszélyesebb lenne ennél. Jézus nem embermentes közegben valósította meg saját egyéniségét és megváltói tevékenységét, elkerülve a hétköznapi alkalmakat, hanem mások között élte meg szeretetét, ami nagy újságot jelentett. A keresztény ember is azzal mutatja meg döntései minőségét, hogy szembenéz a hétköznapi dolgokkal: az iskolában, munkahelyén, családi problémák között, baráti körben, szabad idejében, szórakozásaiban.

► A keresztény ember legyőzhetetlen vágya, hogy megújítson mindent, megváltoztassa a föld színét. Tudja, hogy mindez csak a mindennapos döntések révén valósítható meg, néha nagyon is nehezen, mert sokszor csak nagy lemondások árán juthat el az értékesebb életre. Rendületlenül kitarva és soha el nem veszítve bátorságát. Életéről hozott alapvető döntése nem teszi kevésbé elviselhetetlenné számára a napi fáradalmakat, mert hajtja a vágy, hogy elérje életének célkitűzéseit.

*„Ha egy szép napon tehernek érzed, hogy valamiről lemondasz, azt jelenti, hogy valami nincs rendben, nem érdemes így tovább élni az életed.” (R. Nurajev)*

*„Sohase tagadd meg nyugalmad és kellemes életed érdekében meggyőződéseidet!” (Dag Hammarskjöld)*

Nehéz pillanatokban bízátok magatokat Istenre, rendezkedjétek be az emberek szolgálatára, engedjétek, hogy a szeretet vezessen benneteket. A keresztény ember nem gép, ő is viseli, mint mindenki más az önmegvalósítás fáradalmait. De senki másnak nincs annyi joga és oka, hogy örömmel és megbánások nélkül élje mindennapi életét, mint éppen neki.

## Fölfedeztem a lelkemet Párizsban

„Szüleim mérnök emberek. Azt hiszem, ez a szó: Isten, nem sokszor hangozott el otthonunkban. Hozzá tartozóim egyetlen dologért fáradoztak: hogy egyre magasabbra kerüljenek a társadalmi létrán. Én akkortájt éppen másodszor jártam a harmadik gimnáziumot. Gyakran elkerültem az iskolát és elmentem moziba, de ha mégis iskolába mentem, hát csak azért, hogy kitoljak tanárainnal. Tapasztalatokat szereztem zsákszámra minden vonalon; mind politikailag (iskolánk egyik szélsőséges csoportjában), mind egy diákok számára létesített éjjeli bár életre hívásával.

Egy nap, az utcán csatangolva, találkoztam Mihállyal. Ott lakott tőlünk alig kétszáz méterre egy közösségben. Meghívott egy estére, s így összebarátkoztunk. Emlékszem, azon az estén az evangéliumról beszélt nekem, és az egész jó könyvnek tűnt előttem. Azelőtt mindig azt gondoltam, csak szép meséket tartalmaz, de most, hogy újra találkoztam vele, ez a szemlélet képtelenségnek tűnt. Egyetlen éjszaka még egyszer átolvastam az egészet, hogy utánajárjak, Mihály az igazat mondta-e, és ez be is bizonyult. A vele való szoros barátság az lett az eredménye, hogy az evangélium egyik-másik mondata mélyen belémvésődött: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat”; „úgy szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek benneteket”. Hallatlan újdonságnak és azonnal megvalósíthatónak tűnt előttem mindez. Szerettem önmagam: tudtam tehát, mennyire kell szeretnem másokat. Megpróbáltam szeretni tanárainkat az iskolában, persze nem a tanulás gyönyörei miatt. Ezek mindig úgy tündek előttem, mint a kispolgári élet jelei, csak épp nem a tanárok iránti szeretet kifejezésének. Ha iskolába mentem, most már nemcsak azért mentem, hogy tanuljak, hanem hogy szeressek: zseniálisnak találtam a dolgoknak ezt az újfajta szemléletét. És ekkor az

történt velem, ami még eddig soha: kedvem lett iskolába járni. Három hónap elteltével hivatott az osztályfőnököm, tudni akarta az okát, miért emelkedtek átlagjegyeim akkorát. Otthon megpróbáltam szeretni hozzátartozóimat. Néhány hónap múlva azt mondták: „Tudod, észrevettük, hogy fiúnk is van.” Mihály bemutatott egyik barátjának, Jánosnak. Vele is baráti viszonyba kerültem. János eljárt a misére és én vele mentem: eleinte elég furcsának tűnt minden, de észrevettem, hogy ott olyasmi történik, ami szoros összefüggésben áll azzal az Istennel, akit fölfedeztem az emberek között. Rádöbbsentem, hogy addig nem ismertem önmagamat. Emlékszem, hogy egy nap a takarítónő bejött, hogy lemossa a táblát; rögtön utána, csak hogy bosszantsák, több diák megint telefirkálta mindenféle ostobasággal. Fölkeltem és letöröltem. Erre jól összeszidtak. Fölmentem a katedrára és azt mondtam, igazságtalanságnak tartom egy ember munkáját tönkretenni, akinek fáradnia kell, hogy megkeresse a kenyerét, míg mi sokkal előnyösebb helyzetben vagyunk. Ez a kis epizód egy csomó jó barátságban kezdete lett a diákok között.” (Egy Focolare újságból)

## Beszéld meg barátaiddal

1. Mária, Jézus anyja tökéletesen megvalósította azt az életmódot, amelyet Jézus is élt. Keressétek meg életében (a Szentírásból) azokat a döntéseket, amelyeket meg kellett hoznia, próbáljátok megfogalmazni életmódját.
2. Az életmód lassanként „komoly hivatássá” válik, vagyis irányadóvá. Megkönnyítik ezt a már meghozott helyes döntések és az erősödő akarat. Melyek a legismertebb pályaválasztási elhatározások?
3. Keresd meg a Szentírásban ezeket a részeket: Izaiás, 6. fejezet; Jeremiás 1,4-19; Ezekiel 2. és 3. fejezet. Valamennyi a nagy próféták elhívásáról szól. Milyen tevékenységre kaptak meghívást? Hogyan válaszoltak a hívásra? Milyen volt ezután életük?
4. Olvassátok el: Ef 4,17-32. Dolgozzátok ki jól azt a két életformát, amelyet körülír.
5. Olvassátok el közösen a 139. zsoltárt: Milyen gondolatokat és érzelmeket fejez ki?